

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 Vaasa

VASTASELITYS

Asia 01222/10/5109

Vastaselitys ympäristöluvan hakijan vastineeseen ja vastineen täydennykseen Siuntion kunnan ympäristölautakunnan päätöksestä 14.4.2010. Diaarinro 01222/10/5109.

Vastaselitys on toimitettu sähköpostitse molempien vastaselityksen antajien (Jukka Antila ja Birgitta Johansson) nimissä.

1. Taustatiedot

Hakija mainitsee vastineessaan toistuvasti Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 16.11.2009. Kyseisestä päätöksestä on tehty kantelu oikeuskanslerille päätöksen perusteluna olevien merkittävien asiavirheiden takia. KHO:n päätöksessä esimerkiksi lähimpien talojen etäisyydeksi on mainittu 800 m, kun lähimmät rakennukset todellisuudessa ovat 160 ja 180 metrin päässä, ja 200-400 m päässä louhinta-alueesta sijaitsee yhteensä vähintään 6 asuin- tai lomarakennusta.

Korkein hallinto-oikeus ei myöskään päätöksessään ole tehnyt ratkaisua ympäristöluvan vaatimusten kannalta, vaan käsitellyt ainoastaan maa-aineslupaa. Näin ollen hakijan vetoaminen tähän KHO:n päätökseen eri yhteyksissä on jätettävä toistaiseksi huomiotta.

2. Valitusaika

Hakija esittää valituksen jättämistä tutkimatta valitusajan ylittämisen johdosta. Muutoksenhakijat ovat noudattaneet Siuntion kunnan kuulutuksessa antamaa aikarajaa. Muutoksenhakijat ovat lisäksi varmistaneet ajan Vaasan hallinto-oikeudesta (puhelin keskustelu Antila/hallinto-oikeuden notaari), ja jättäneet valituksen tässä määräajassa, minkä valitusviranomaisen on sähköpostivastauksellaan vahvistanut.

3. Melu, pöly ja värinä

Kuten valittajat ovat valituksessaan jo aiemmin todenneet, Länsi-Uudenmaan Ympäristöterveys edellyttää melua koskevien ehtojen asettamista niin, ettei alueen eteläpuoliseen asutukseen kohdistu kohtuutonta meluhaittaa. Ympäristöterveys toteaa myös, etteivät asiakirjojen meluselvitykset anna asiasta täsmällistä kuvaa. Insinööritoimisto Paavo Ristolán meluselvityksissä todetaan kuitenkin jo nyt, että lähimpien talojen sallitut melutasot tulevat ylittymään.

Hakija ei vastineessaan esitä mitään uusia ratkaisuja päästöongelmille. Pölyn kulkeutumista ja sen vaikutuksia hakija ei ole selvittänyt edelleenkään lainkaan.

Alueella on ennen asian jatkokäsittelyä tehtävä melu- ja pölyselvitykset lousinta-aikana keskimäärin vallitsevien tuuliolosuhteiden mukaan (tuulen voimakkuuden ja suunnan keskiarvo), jolloin lopputuloksessa päästään lähimmäksi todellista tilannetta valittajiin kohdistuvan haitan osalta. Vallitseva tuulensuunta alueella on lousimolta suoraan kohti valittajien kiinteistöjä. Meren läheisyydestä johtuen tuuli on myös normaalia voimakkaampaa, eikä sisämaaolosuhteissa sovellettavia mittauskriteerejä voida siis tässä tapauksessa soveltaa, vaan mittauksissa on huomioitava paikalliset olosuhteet edellä mainitulla tavalla.

Lillåkerintien varteen n. 500 metrin päähän lousimosta on edellä mainitun meluselvityksen jälkeen valmistunut useampia uusia asuinrakennuksia. Ainakin yksi näistä sijaitsee alle 500 metrin päässä lousimoalueesta, joten uuden melu- ja pölyselvityksen teettäminen on tästäkin syystä tarpeen.

Melun osalta ei lähimpien kiinteistöjen osalta voida, myönnetty lousinta-ajat huomioon ottaen, vedota tieliikenteen ja lousintamelun yhteisvaikutuksiin, koska aikaisin aamulla ja myöhään illalla haja-asutusalueella on tien läheisyydestä huolimatta hiirenhiljaista. Lousimon aiheuttama meteli herättää aivan varmasti lähitalojen asukkaat aamuisin ja häiritsee iltaisin.

Hakija on itse maininnut prosessin kuluessa, ettei alueen täydellinen maisemointi Kantatien 51 ja samalla lähimmän asutuksen suuntaan tule täysin onnistumaan. Näin ollen myöskään melun kulkeutumista lähitaloihin ei voida mitenkään estää.

Tällä hetkellä 2,5 km päässä valittajien kiinteistöistä Kirkkonummen kunnassa sijaitsee Kelan kivilousimo, jossa lousitaan ajoittain. Viimeksi kyseisellä lousimolla työskenneltäessä sen aiheuttama meteli herätti aamuisin heti klo 6 jälkeen. Jatkuva jyskytys ja välillä kuuluva konekiväärimäinen melu kuuluivat erittäin selvästi, vaikka tuulensuunta ei ollut suoraan kiinteistön suuntaan ja ikkunat olivat kiinni. On aivan selvää, että 200-500 m päässä asutuksesta sijaitseva lousimo aiheuttaa erittäin kuuluvaa ja häiritsevää melua, kun jo nyt 2,5 km päässä olevan lousimon äänet kuuluvat piinallisen selkeänä estäen asukkaita saamasta tarvitsemaansa lepoa.

Koska kyseinen toiminnassa oleva, laajennushankkeen alainen Kelan lousimo tekee jo nyt alueen asuinolosuhteet ajoittain sietämättömäksi, vaadimme hakijan lousimohankkeen sitomista YVA-menettelyn piiriin yhdessä Kelan ja Vuohimäen alueen lousimohankkeiden kanssa. Yhdessä näiden lousimoiden kapasiteetti ylittää YVA-menettelyn edellyttämät rajat.

Mahdollisilla luvan hakijan suullisilla sopimuksilla kiinteistöjen haltijoiden kanssa ei ole merkitystä melu-, pöly- ja tärinähaitan osalta. Merkitystä ei myöskään ole muutoksenhakijoiden intresseillä tai valitusoikeudella alueen eteläpuolisten kiinteistöjen ja asutuksen osalta, koska melu-, pöly- ja tärinähaittojen osalta kunta on menetellyt ympäristöluvan suhteen kokonaisuudessaan virheellisesti, ja lupapäätös on täten kumottava.

On myös selvää, että lain tulee turvata lähimpien talojen asukkaiden oikeudet ilman, että jokaisen henkilökohtaisesti tarvitsee ryhtyä valittajaksi asiassa. Eri syistä tieto ei aina tavoita kaikkia kiinteistönomistajia, eivätkä kaikki myöskään henkilökohtaisista syistä halua ryhtyä valitusprosessiin. Tässäkin tapauksessa monet lousimon lähialueen asukkaat ovat olleet valittajiin yhteydessä tukeakseen valitusta, mutta eivät halua erilaisten henkilökohtaisten syiden, kuten työ-, sukulaisuus- tai ystävyysuhteiden takia ryhtyä asiassa omalla nimellään valittajiksi.

Siuntion kunnassa on myös kunnanvaltuuston kokouksessa kuulemamme mukaan aiemmin evätty lousintalupa asutuksen läheisyyden takia, vaikka asutus on ollut huomattavasti

kauempana kuin tässä tapauksessa. Lähimmät asukkaat eivät todennäköisesti ole voineet kuvitellakaan, että näin lähelle heidän kiinteistöjään nyt myönnettäisiin louhintalupa, eivätkä siis myöskään ole ymmärtäneet asiasta valittaa.

Tärinän osalta mainittakoon, että Turun moottoritietyömaalla jopa 1 km päässä sijaitsevilla kohteilla ilmeni tärinästä aiheutuvia haittoja. Tästä syystä hakija on ehdottomasti velvoitettava tutkituttamaan lähimpien kiinteistöjen porakaivot ja rakennusten perustukset, mikäli ympäristölupa saisi lainvoiman.

4. Liikenne

Louhimotoiminnan aiheuttama liikennöintitarve on erittäin merkittävä osa hankkeen ympäristölle aiheuttamaa kokonaisrasitusta. Hakija ei ole edelleenkään esittänyt selvityksiä tien linjauksista, eikä kunnan ympäristölupapäätöksessä siten ole voitu arvioida tieyhteyden vaikutusta vesilain ja luonnonsuojelulain mainitsemisissa asioissa, kuten muutoksenhakijat ovat valituksessaan esittäneet.

Hakija esittää KHO:n jo ratkaisseen tieyhteyteen liittyvät asiat, vaikka tien linjaukset eivät ole selvillä edes kunnassa. Siuntion kunnan tekninen lautakunta lausuu 9.3.2010 § 27:, ettei Itäinen Kuninkaantie sovellu soraliikenteeseen vaan louhosalueelta tulisi rakentaa liittymä suoraan kantatielle 51. Itäinen Kuninkaantie mainitaan suojelukulttuuritiekseksi ja todetaan, että tiellä liikkuu paljon koululapsia. Tiellä ei ole kevyen liikenteen väylää.

Siuntion kunnanhallitus taas toteaa päätöksessään 19.4.2010, että asia lähetetään Tielaitokselle toimenpiteitä varten, ja kunnanhallitus edellyttää Tielaitoksen ryhtyvän tarvittaviin toimenpiteisiin Itäisen Kuninkaantien liikenneturvallisuuden parantamiseksi ennen kalliilouhinnan alkamista. Omana näkemyksenään kunnanhallitus myös esittää, että paras ratkaisu asiaan olisi, että Tielaitos antaisi luvan rakentaa tilapäinen liittymä suoraan kantatielle 51, jolloin liikenneturvallisuutta parantavia toimia Itäisen Kuninkaantien osalta ei tarvitsisi toteuttaa.

Koko tieasia on siis täysin ratkaisematta, eikä sen osalta näin ollen ole voitu saada myöskään vaadittuja selvityksiä.

5. Toiminta-aika

Hakijan peruste mahdollisimman vapaalle toiminta-ajalle on kohtuuton. Yrittäjältä on edellytettävä toiminnan suunnittelua niin, ettei siitä aiheudu alueen asukkaille kohtuutonta melurasitusta. Mikäli ympäristölupa saisi lainvoiman, louhimon toiminta-aika on rajattava kesäkuukausien (touko-elokuu) ulkopuolelle, tapahtuvaksi arkisin klo 9-16.

6. Haitta luonnolle ja sen toiminnoille, erityiset luonnonolosuhteet

Korkeimman hallinto-oikeuden maa-aineslupaa koskevassa katselmuksessa ja päätöksessä 16.11.2009 ei ole ratkaistu hankkeen vaikutusta luonnolle edes maa-aineslupan kannalta, kuten hakija vastineessaan esittää. Päätöksessä ei ole käsitelty ympäristölupaa lainkaan, eikä päätöksen perusteita siis voida tämän ympäristöluvan käsittelyssä ottaa huomioon.

7. Maisema

Hakija mainitsee, ettei valituskirjelmässä oleva valokuva ole ottoalueelta. Toinen kuvista on nimenomaan ottoalueelta ja osoittaa, ettei maisemointi ja meluhaitan estäminen kaikkein lähimpänä sijaitsevan eteläpuolisen asutuksen suuntaan tule onnistumaan. Sama voidaan todeta KHO:n alueelle tekemän katselmuksen yhteydessä tien suuntaan otetuista valokuvista, jotka sisältyvät KHO:n katselmusraporttiin.

Toinen kuvista on otettu Stalls mossabergetin huipulta, joka kuului hakijan alkuperäiseen ottosuunnitelmaan, ja on siis aivan nykyisen louhinta-alueen vieressä. Kyseinen Stalls mossabergetin lakikohta menettäisi vieressä ammottavan louhimon myötä kaikki maisemalliset kauneusarvonsa.

8. Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön lausunnot 11. ja 14.6.2010

Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön lausunnot perustuvat lausunnon antajien toukokuussa 2010 henkilökohtaisesti suorittamaan katselmuksen ottotoimintaan suunnitellulla alueella. Näitä lausuntoja ei ole prosessin aiemmissa vaiheissa ollut käytettävissä, joten niitä ei ole päätöksenteossa voitu huomioida.

SYKE ja ympäristöministeriö ilmoittavat näissä lausunnoissaan 11. ja 14.6.2010 yksiselitteisesti, ettei alueella tule sallia kalliokiviaineksen ottoa. Kun alue on lisäksi jo aiemmin ympäristöministeriön selvityksessä luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi, olisi louhintatoiminnan salliminen yksittäistapauksena täysin kohtuutonta, vaarallinen ennakkotapaus, ja asettaisi SYKE:n asiantuntemuksen ja lausuntojen arvon kyseenalaiseksi.

Hakija esittää, ettei ympäristöministeriö anna lausuntoja yksittäisessä lupa-asiassa. Lausunnon antamista on pidettävä osoituksena asian merkittävyydestä ja alueen arvosta.

On ymmärrettävää, että hakija yrittää kaikin keinoin vähätellä lausuntoja vihjailuilla lausuntojen antajien pätevyydestä ja tarkoituseristä, koska lausunnot kiistatta osoittavat alueen ottotoimintaan soveltumattomaksi. Lausunnot on annettu virkavastuulla, ne edustavat Suomen korkeinta asiantuntemusta asiassa, ja ovat erityisen painava peruste ympäristöluvan hylkäämiseksi.

SYKE:n lausunnossa olevaa kirjoitusvirhettä koskeva selvitys on tämän vastineen liitteenä.

9. Esteellisyys

Hakija mainitsee, ettei hän tunne ympäristölautakunnan jäseniä. Valittajat ovat useammalta taholta saaneet erilaista tietoa asiasta. Mainittakoon, että lautakunnassa pitkään työskennellyt maansiirtoyrittäjä jätti tehtävänsä vuodenvaihteessa 2010-2011 heti sen jälkeen, kun esteellisyysasia oli otettu puheeksi hänen puolueensa Siuntion alueen puheenjohtajan kanssa. Tällä hetkellä lautakunnassa istuu henkilö, joka puolisonsa kautta on läheisessä sukulaisuussuhteessa hakijaan.

10. Oikeudenkäyntikulut

Hallintolain 64§ mukaan osapuolet vastaavat hallintoasiassa omista kuluistaan. Hakijan mahdollisilla oikeudenkäyntikuluilla ei siis ole merkitystä, ja asiakokonaisuudessa niiden painoarvo on mitätön, kun vastakkain ovat arvokas ympäristökohde, suuren asukasjoukon elinolosuhteet ja kiinteistöjen arvo, ja toisaalta pelkästään yksittäisen kuntalaisen henkilökohtainen rahallinen hyöty.

Siuntiossa 13.3.2011

Jukka Antila

Birgitta Johansson